

Steve Berry

Het geheim van De Medici

Vertaald door Gert-Jan Kramer

DE FONTEIN

Proloog

Kathedraal van Maria-Tenhemelopneming
Siena, Italië
9 mei 1512

Giuliano di Lorenzo de' Medici wist dat dit de laatste kans was om zijn familie te rehabiliteren. Eén poging. Dat was alles wat het lot hem vergunde. Hun geschiedenis was er een van risico's die zich rijkelijk hadden uitbetaald, maar recentelijk was de familie alleen rampspoed ten deel gevallen. Op drieëndertigjarige leeftijd stond Giuliano aan het hoofd van het oude geslacht De' Medici. Hij was de achterkleinzoon van Cosimo de Oude en de zoon van Lorenzo de Grote. Nogal een stamboom. En nogal een prestatie voor een derde zoon. Sinds 1494 leefde Giuliano met de rest van zijn familie in ballingschap. Ze waren verdreven uit zijn geliefde Florence, ontdaan van alle titels en rechten, als straf voor de grove politieke blunder van zijn oudere broer.

'Piero was een dwaas,' bulderde paus Julius II. 'Zwak, arrogant, ongedisciplineerd. We kenden hem maar al te goed.'

Een belediging? Zeker. Maar geen leugen.

Sinds het begin van de vijftiende eeuw had de macht over Florence feitelijk in handen gelegen van het Huis De' Medici. Toen hun vader in 1492 overleed, nam Piero de leiding over de familie op zich. Twee jaar later stak Karel VIII van Frankrijk de Alpen over met een leger, vastbesloten om het koninkrijk Napels te veroveren. Om daar te komen, moest Karel echter door Toscane, dus vroeg hij Piero om zijn erfelijke aanspraak op Napels te steunen en het Franse leger vrije doorgang te verlenen. Zoals altijd toonde Piero zich de hoogmoedige dwaas die de paus zojuist had beschreven. Hij wachtte vijf dagen alvorens te antwoorden dat Florence neutraal zou blijven in het conflict.

Tot woede van Karel.

Dus vielen de Fransen Toscane binnen.

Piero probeerde verzet te bieden aan de invasie, maar hij vond weinig gehoor bij de Florentijnse elite, die geen trek hadden in oorlog. Uiteindelijk besloot Piero op eigen houtje met Karel te onderhandelen, waarbij hij alle Franse eisen inwilligde, tot en met de overgave van strategisch belangrijke Florentijnse vestingen en steden. Zijn poging om een vredesverdrag te sluiten, leidde tot grote verontwaardiging bij het volk. De De' Medici's zagen zich gedwongen te vluchten en hun grote palazzo in Florence werd geplunderd en in brand gestoken. Vanwege al zijn missers kreeg Piero een spottende bijnaam.

De Onfortuinlijke.

En dat was zacht uitgedrukt.

'Mijn broer is al negen jaar dood,' zei Giuliano kalm tegen de paus. 'Verdronken na de Slag bij Garigliano.'

'En ten tijde van de verbanning was u nog maar een knaap,' merkte Julius op, 'een talentvolle jongeling, naar mij is verteld, die van hof naar hof trok, op zoek naar een thuis.'

'Dat is waar. Maar ik ben inmiddels volwassen en niet van plan om de fouten van mijn broer te herhalen.'

'Het enige wat u wilt,' zei de paus, wijzend met een vinger, 'is weer in de gratie komen.'

Hij negeerde de hoon en zei alleen: 'We willen gewoon terug naar huis.'

Oorspronkelijk waren de De' Medici's boeren uit de regio Mugello, ten noorden van Florence, die wijn verbouwden en runderen hielden. De herkomst van de familienaam bleef een mysterie. *Medici* was het Italiaanse meervoud van *medico*, medicus, maar er waren in de stamboom geen geneesheren te vinden. In plaats daarvan werden ze een krankzinnig rijke bankiersfamilie, die via verstandshuwelijken, zakelijke partnerschappen of dienstbetrekkingen connecties aangingen met de meeste andere elitaire families, zoals de Bardi, Altoviti, Ridolfi, Cavalcanti en Tornabuoni. Ze waren ruim honderd jaar de spin in het web, de *gran maestro*, de onofficiële leiders van de Toscaanse republiek.

Tot de blunder van Piero de Onfortuinlijke.

‘Kom dichterbij, De’Medici,’ zei Julius met een wenkend gebaar.

De paus zat op een marmeren zetel onder de unieke achthoekige preekstoel in de kathedraal. Acht pilaren van graniet en groen marmer schraagden een balustrade met gebeeldhouwde taferelen uit het leven van Christus, die de boodschap verkondigden van verlossing en het laatste oordeel. Toepasselijk voor deze confrontatie.

Giuliano stapte naar voren, maar bewaarde enige afstand. Er was hem aangeraden om niet te dichtbij te komen. Zijn spionnen hadden ook verteld dat de paus, die tegen de zeventig liep, ernstig aan jicht en syfilis leed en constant pijn had. De oude man liet zijn hoofd vermoeid vooroverhangen, het voorhoofd hoog en breed boven de grote, krachtige neus. Aan zijn kin hing een witgrijze, pluizige baard, naar verluidt een teken van Julius’ rouw om zijn recente militaire nederlaag en het verlies van de stad Bologna. Binnen de kerk was het dragen van een baard eeuwenlang verboden, maar zoals gewoonlijk hield Julius er zijn eigen regels op na.

De paus was geboren bij Savona in de Republiek Genua, als een telg van het Huis Della Rovere, een verarmd adellijk geslacht, en daarna onderwezen door zijn oom, een franciscaner monnik. Op zijn achtentwintigste werd hij dankzij zijn oom, de latere paus Sixtus IV, benoemd tot kardinaal, waarna hij gedurende nog drie pontificaten geleidelijk opklom in de kerkelijke hiërarchie, totdat hij in 1503 ten slotte de troon van Sint-Pieter opeiste.

Julius was omschreven als ‘een soldaat in een soutane’. *Terribilità*, ontzagwekkend, zo noemden de Italianen hem. Hij was een van de meest dynamische persoonlijkheden die ooit op de stoel van de paus waren beland. Afgezien van de kledij en de naam had hij niets meer van een priester. Hij was nooit echt een diplomaat geweest. Altijd een strijder. Openhartig tot op het onbeleefde af. Hij behoorde tot het soort mensen dat simpelweg geen rust kon vinden. Elk moment van denken was gericht op een bepaald doel. Julius dronk en vloekte als een ketter. Hij was koppig, platvloers, opvliegend en onmogelijk te hanteren. Tegelijkertijd was hij niet in staat tot laaghartigheid of wraakzucht, en hij haatte judassen. Hij had alleen oog voor grootsheid. Zijn zwakheden waren zowel

zijn genadeloze eerlijkheid als onbeheerste temperament, waarvoor Giuliano op zijn hoede moest zijn.

‘Luister, De’Medici,’ zei Julius. ‘Mensen vleien ons, hemelen ons op, maar wij weten wel beter. We kunnen niet meer dan een paar tellen op onze benen staan. Lopen is een hele opgave geworden. Eten maakt me misselijk. Vandaag vergde de reis naar hier al onze krachten, en we worden met de dag zwakker. Pijn is een constante metgezel. We hebben niet lang meer te leven.’

Giuliano hapte niet toe. Hij wist dat Julius eerder op sterven na dood was geweest, de laatste keer een paar maanden geleden, toen hij schijnbaar op sterven lag en de kardinalen openlijk met elkaar beknokelden wie hem moest opvolgen. Maar dankzij Julius’ befaamde ijzersterke gestel was de oude man weer opgeknapt, waarna veel van die kardinalen de laan uit waren gestuurd. Ze leerden door schade en schande dat een man met Julius’ taatheid niet zo gemakkelijk doodging. Het was beter om te wachten tot het lichaam koud in de grond lag. Maar wat Giuliano in gedachten had voor de familie De’Medici vereiste een levende Julius, een sterke man die werd gevreesd.

‘Bent u hierheen gekomen vanuit Urbino of vanuit Venetië?’ vroeg de paus.

‘Venetië, Uwe Heiligheid.’

‘Maar dat is niet uw thuis.’

‘Het merendeel van mijn familie heeft zich daar gevestigd. Ik wilde hen raadplegen.’

‘Hoe is het met jullie leider, de doge?’

‘Hij maakt het goed. Hij laat u groeten.’

Julius grinnikte. ‘Dat wagen we te betwijfelen. Hij ziet ons vast liever dood en begraven.’

Giuliano deed er het zwijgen toe, want die veronderstelling was juist. De paus en de Venetianen waren geen vrienden.

‘We hebben ons altijd afgevraagd,’ vervolgde Julius, ‘hoe het zou zijn om aan de hemelpoort eindelijk Petrus onder ogen te komen.’

Giuliano stelde zich dat vreemde tafereel voor.

Julius gebarde met een gerimpelde hand. ‘We zullen hem zeggen dat we meer hebben gedaan voor de kerk en Christus dan alle

vorige pausen. We hebben Bologna ingelijfd bij de Kerkelijke Staat. We hebben een leger aangevoerd en de Venetianen verslagen. We hebben de hertog van Ferrara de loef afgestoken. We hebben de Fransen uit Italië verdreven, en zouden hetzelfde hebben gedaan met de Spanjolen, ware het niet dat het lot ons in deze toestand van lichamelijk verval had gebracht.’

Ongetwijfeld.

‘We hebben alle prinsen van Europa een draai om de oren gegeven. We hebben verdragen verscheurd en met grote legers veldtochten gehouden. We hebben Rome met paleizen bezaaid. We danken niets aan onze afkomst of jonge jaren, want we waren al oud toen we begonnen. En ook niets aan populariteit, want we worden alom gehaat. We zullen Petrus vertellen dat dit allemaal de bescheiden waarheid is, en dat onze vrienden in Rome ons meer beschouwen als een god dan een mens.’

‘En dan maar hopen dat Petrus niet beledigd is,’ voegde Giuliano eraan toe.

Julius lachte. ‘Om eerlijk te zijn, we hopen van wel.’

De bravoure kwam overeen met alles wat hij wist van deze dwingende, meedogenloze, gewelddadige man, die het land de afgelopen negen jaar in een staat van oorlog en onrust had gehouden. Maar Julius had eveneens orde geschapen in Rome en het pausdom verheven tot de dominante politieke en militaire macht in Italië. Hij had ook een scherp oog voor de schone kunsten en was bevriend geraakt met Michelangelo, Bramante en Rafaël, hoe confronterend die relaties ook mochten zijn geweest. Hij had de Pauselijke Zwitserse Garde opgericht, opdracht gegeven voor een prachtig plafond in de Sixtijnse Kapel, de Vaticaanse Musea gesticht, en een begin gemaakt met de bouw van wat ’s werelds grootste Sint-Pietersbasiliek moest worden.

Geweldige prestaties.

‘U weet dat we dezelfde voornaam hebben,’ zei Julius. ‘We zijn geboren als Giuliano della Rovere. Maar het is lang geleden dat ik zo werd genoemd. De naam betekent “jeugdig”. We zien onszelf nog als jong van geest.’

‘De Dood lijkt u niet van dienst te willen zijn,’ zei Giuliano.

Er kwam een grijns om de dunne lippen. ‘Er was een tijd, De’ Medici, dat we met ons paard de trap van het Lateraans Paleis op reden en hem vastbonden aan de deur van onze slaapkamer. We waren een rots in de branding. We kenden geen angst of twijfel. Als er zich moeilijkheden voordeden, gingen we er gewoon harder tegenaan. We vinden dat volledig passen bij ons familiewapen. Een onverzettelijke eik.’

Ze waren alleen in de grote kathedraal van Siena. Een favoriete plek van de paus, als Giuliano zijn spionnen mocht geloven. Zijn broer, een kardinaal, en zijn neef, een priester, bevonden zich dicht bij Julius, dus had hij hen als bemiddelaar gebruikt om te vragen om een audiëntie. Hij had een onverbiddelijk nee verwacht – de De’ Medici’s waren immers al lange tijd *personae non gratae*. Niemand wilde met de familie worden gezien of geassocieerd. Iedereen die werd betrap op samenzweren met de De’ Medici’s, zou ter dood worden veroordeeld, en één man had werkelijk zijn hoofd verloren. Het verbaasde hem dan ook dat de paus was ingegaan op het verzoek om te praten. Zij het niet in Rome, maar op neutraal terrein.

Siena.

Wat Giuliano aan het denken had gezet. Wat zou deze man van hem willen?

‘We zijn ons bewust van uw bewonderenswaardige karakter,’ zei de paus, ‘uw grootmoedigheid en welwillende aard. We horen dat u geweld afkeurt en eerlijkheid koestert. U bent een redelijk en kundig man. Maar u bent de derde zoon. De eerstgeborene is dood. De tweede een kardinaal. Dus kreeg u de leiding over de familie. Een zeldzame gelegenheid.’

Giuliano knikte.

‘We weten ook waar u naar streeft. U wilt terug wat Piero de Onfortuinlijke heeft verloren.’

Er was hem gezegd om rechtdoorzee te zijn. ‘En dat de Spanjaarden verdwijnen van Florentijns grondgebied.’

‘Mee eens. Dan zullen we nu vertellen wat wij willen.’

Giuliano wachtte.

‘Geld.’

Het verzoek kwam niet onverwacht.

De kerk was al lang gecorrumpeerd door goud en zilver.

‘Hoewel we onze hofhouding op orde hebben gehouden,’ zei Julius, ‘en verstandig met onze middelen zijn omgesprongen, was er bij ons aantreden als paus een berg schuld achtergelaten door onze voorganger.’

Dat wilde Giuliano wel geloven, want Alexander VI was een ontaarde machtswellusteling die om weinig anders gaf dan zinnelijk genot. Het was algemeen bekend dat de Borgia-paus de schatkist had uitgeput.

‘We hebben veel oorlogen gefinancierd,’ vervolgde Julius. ‘Alle waren noodzakelijk om onze vijanden te verjagen en de Kerkelijke Staat in ere te herstellen. Het is een schande dat we hem ooit zijn kwijtgeraakt.’

Die kostbare gebieden, die lang aan de paus hadden toebehoord, strekten zich uit over het midden van het Italiaanse schiereiland – van de Tyrreenische tot aan de Adriatische Zee – en noordwaarts naar Venetië. Het grondbezit was een fysieke manifestatie van de wereldlijke macht van de paus, maar Alexander VI had toegestaan dat Venetië zich een groot deel van het territorium had toegeëigend. In 1508 had Julius persoonlijk een leger aangevoerd, waarmee hij Perugia en Bologna aan zich onderwierp. Een jaar later, in 1509, had hij Venetië verslagen en de Kerkelijke Staat weer grootgemaakt. Vandaar dat de doge van Venetië deze paus niets anders zou toewensen dan een pijnlijke dood.

‘Die oorlogen waren geldverslindend,’ zei Julius. ‘En we waren een weldoener voor kunstenaars en hebben grote gebouwen laten oprichten. Voorts zijn we vrijgevig geweest voor de armen. Onze liefdadigheid heeft ervoor gezorgd dat de schatkamer in de Engelenburch bijna leeg is. We moeten tot onze schaamte bekennen dat we kerkambten, prebenden en aflaten hebben verkocht om aan geld te komen. Schandalig, ik weet het, maar noodzakelijk. We willen voor onze dood de schatkist weer vullen.’

‘Onze bank bestaat niet meer,’ maakte Giuliano duidelijk. ‘We verstrekken geen leningen.’

De Peruzzi’s, Scialia’s, Frescobaldi’s en Salambini’s waren bekende

geldschieters, maar de Banco dei Medici was vroeger de grootste en meest gerespecteerde bank van Europa. Giuliano's overgrootvader Cosimo was een meester op financieel gebied, die zijn fortuin aan kunst, land en goud had aangewend om politieke macht over Florence te verwerven. Maar de De' Medici's na hem waren niet zo geslepen. Te hoge uitgaven en slecht bestuur brachten de bank op de rand van de afgrond. Ondanks al zijn politieke gewiektheid was zijn vader, Lorenzo, een belabberde bankier. Uiteindelijk hadden slechte leningen en te veel wanbetalers tot een faillissement geleid. Na de rampzalige misstappen van zijn broer, en het verbannen van de familie naar Venetië, was hun vermogen deels geconfisqueerd en verdeeld onder de schuldeisers. In heel Europa waren alle filialen van de bank verdwenen. Maar de enorme particuliere rijkdom van de De' Medici's bleef bewaard.

'Denk niet dat u ons voor de gek kunt houden,' zei Julius. 'Ja, er zijn grote verliezen geleden toen jullie bank omviel, maar die werden voornamelijk gedragen door de klanten, niet door jullie. Uw familie is ontsnapt met al haar rijkdom.'

'Ons palazzo is geplunderd en platgebrand,' wierp hij tegen.

'Maar jullie kunst en goud waren al grotendeels weggehaald.'

Deze paus was opmerkelijk goedgeïnformeerd.

'We weten dat jullie rijkdom de afgelopen achttien jaar onmetelijk is gegroeid. Hoewel jullie er geen aandacht op willen vestigen, blijven jullie de rijkste familie op het Europese continent.'

Eromheen draaien had geen zin. 'Hoeveel verlangt u?'

'Tien miljoen florijnen.'

Giuliano's vader had hem de eerste regel van onderhandelen geleerd. *Laat nooit merken wat je denkt*. Dus reageerde hij niet op het ongelofelijke bedrag. Hij had ook een paar andere lessen meegereggen. *Hak nooit een ontwarbare knoop door*. Advies afkomstig van Cosimo zelf, evenals de waarschuwing: *voordeel verdwijnt waar nood verschijnt*. Zonder een spier te vertrekken, met een stalen blik in de ogen, overwoog Giuliano zijn opties.

Florence had het de afgelopen achttien jaar zwaar te verduren gekregen. De stad was bijna ten onder gegaan aan corruptie, wanbestuur en torenhoge belastingen. Twee maanden geleden kwam

alles tot een uitbarsting. Het pauselijke leger, plus Spanje, raakte bij Ravenna slaags met de Fransen. Allebei de partijen vochten als leeuwen, waarbij de Franse bevelvoerder sneuvelde, maar de Spanjaarden wonnen en dreven de Fransen noordwaarts naar de Alpen. Dat was voor Julius het moment om Florence te belegeren, teneinde de losbandige stad weer in het gareel te brengen. Zijn leger was daar nog steeds. Samen met de Spanjaarden. Wachtend buiten de muren.

‘Vergeef me, Uwe Heiligheid,’ zei Giuliano. ‘Maar mijn familie verschafft al heel lang geen kapitaal meer aan de Moederkerk. Wij werden aan de kant geschoven... ten gunste van een andere bank.’

‘Daar zijn we ons van bewust. Dat was echter niet mijn besluit, maar dat van een vorige paus. Ja, we hebben een bank die de zaken van de Kerk regelt, en dat blijft zo. Wat wij van u vragen is iets veel persoonlijkers. Meer vertrouwelijk. Een geheime overeenkomst waarvan slechts een enkeling het bestaan weet.’

Geheimhouding bracht een hoop problemen met zich mee, vooral wanneer het aankwam op de schuld aflossen. De De’ Medici’s hadden lang geleden ondervonden dat koningen en keizers nooit wilden laten blijken dat ze geld leenden, waardoor ze gemakkelijk in gebreke konden blijven.

‘In de winter van ons leven,’ hernam Julius, ‘bekommeren we ons om de grootsheid van de Kerk. We worden soms de redder van het pausdom genoemd. Dat bevalt ons wel. Eerdere pausen waren corrupt, onverstandig of zwak. Maar de tijd dat Rome werd uitgelachen door koningen en keizers is voorbij. Nu vrezen ze ons. We hebben u nodig om die erfenis in stand te houden.’

‘Tien miljoen gouden florijnen zou de grootste lening zijn die ooit is verstrekt,’ moest Giuliano wel benadrukken.

Julius haalde zijn schouders op. ‘We hebben het geld nodig om de schatkist aan te vullen. Om uw familie te laten terugkeren naar Florence en Toscane. Maar het hoeft niet allemaal in goud te zijn. Eigendom dat later te gelde kan worden gemaakt is eveneens welkom.’

En nu de belangrijkste vraag: ‘Wat geeft u als onderpand voor zo’n groot risico?’

‘Is een leger buiten de muren van uw geliefde Florence niet genoeg?’

‘Niet echt.’

‘Toch bent u hier.’

‘En u hebt geld nodig,’ drong Giuliano aan.

‘Is ons woord dan niets waard?’ vroeg Julius.

‘Nee. Zeker niet met uw leger voor de poort van Florence. En u bent, naar eigen zeggen, stervende.’

Giuliano zou zich niet laten intimideren. Hij was met niets gekomen en kon met niets vertrekken. Als zijn voorvaderen net zo behoedzaam te werk waren gegaan, zou de familie zich nu misschien niet in dit lastige parket bevinden. Ja, deze paus was streng, licht ontvlambaar en ongeduldig. De man ging het ene gevecht na het andere aan en leek alleen gelukkig wanneer hij oorlog kon voeren. Dat voorspelde niets goeds. Als Julius in zijn gebruikelijke woede ontstak en hem verstootte, het zij zo. Beter dat dan alles verliezen. De paus had gelijk. Zijn familie was nog nooit zo rijk geweest, en Giuliano was van plan om dat zo te houden.

De oude man wierp hem een stugge blik toe. ‘Het gerucht gaat dat uw broer na onze dood de volgende paus wordt. Als dat het geval mocht zijn, De’ Medici, hebt u direct toegang tot de Kerk en haar schatkamer om uw goud terug te halen.’

‘Dat is enkel speculatie, geen onderpand. Bovendien, als we tot een afspraak kunnen komen, hoort daar ook bij dat uw manschappen én de Spanjaarden zich onmiddellijk terugtrekken uit Florence.’

Julius haalde de schouders op. ‘Ze zijn er alleen nog omdat wij eerst met u wilden praten. We wilden zien of u zo redelijk bent als mensen beweren.’

‘En als ik dat niet was geweest?’

‘Dan zou ons leger de stadsmuur hebben doorbroken en Florence met geweld hebben ingenomen.’

Uit de mond van deze man was dat geen loos dreigement.

‘Het is al goed, De’ Medici. U komt met tien miljoen gouden florijnen over de brug, en wij zullen ons leger terugtrekken en schenken u het beste onderpand dat er op deze aarde bestaat.’

Hij was benieuwd.

‘We zullen u geven wat weinigen in de geschiedenis hebben bezeten.’

Giuliano wachtte op het vervolg.

‘Pignus Christi.’

De Belofte van Christus.

HET HEDEN

I

Dillenburg, Duitsland

Maandag 30 juni

12.40 uur

Cotton Malone had eerder een inbraak gepleegd.

Heel vaak zelfs.

Alleen niet in zo'n eerbiedwaardige woning.

Hij stond in een vierhonderd jaar oude villa, vervaardigd van antieke bak- en natuursteen, die gedurende de zeventiende eeuw was gebouwd in een tijd dat de Duitse staten, Zweden en Polen werden geteisterd door een religieus conflict. Katholieken vochten tegen protestanten in een langdurige, verwoestende strijd die bekendstond als de Dertigjarige Oorlog. Het hem omringende gebouw was een schilderachtig overblijfsel uit dat gewelddadige verleden en als door een wonder niet met de grond gelijkgemaakt door de protestanten. Het had ook latere conflicten overleefd, waaronder de beide wereldoorlogen. Nu was dit het buitenverblijf van een kardinaal, in het bezit van het aartsbisdom Keulen, waarvan de officiële vertegenwoordigers in Rome hem toestemming hadden gegeven om het pand binnen te sluipen.

Dus strikt genomen was dit geen inbraak.

Maar zo voelde het wel.

Duitsland had momenteel negen kardinalen. Drie van hen waren boven de tachtig, en daarmee uitgesloten van het volgende conclaaf voor de verkiezing van een nieuwe paus. Zes bleven stemgerechtigd. De jongste, kardinaal Jason Richter, was de huidige aartsbisschop van Keulen. Dit huis diende als Richters persoonlijke toevluchtsoord, een plek buiten de stad waar hij nu en dan graag vertoefde.

Dillenburg lag in een smalle vallei, uitgesleten door de rivier de Dill, op zo'n honderd kilometer ten oosten van Keulen. De stad was

een van die afgelegen plaatsen die in het verleden veel meer aanzien had genoten. De geneeskrachtige waterbron en het kleine gradeerwerk, dat een heilzame zoutnevel voortbracht en een paar jaar geleden was gerenoveerd, waren weer open voor publiek en trokken de nodige toeristen. Vroeger stond er een houten kasteel op de heuvel boven de stad, maar nu waren er alleen restanten van te zien, samen met een imposante stenen wachttoren, de Wilhelmsturm, die een baken in de omgeving was geworden. De kardinaalswoning lag in het zicht van de toren, boven op de driehonderd meter hoge heuvel, met een spectaculair uitzicht op de vallei eronder.

Cotton werkte in het geheim samen met de Zwitserse Garde, speciaal in opdracht van de Magellan Billet. Zijn voormalige baas, Stephanie Nelle, had een paar dagen geleden gebeld en hem om hulp gevraagd. Er was een uitzonderlijke situatie aan het ontstaan in het Vaticaan. Zes verdachten stonden terecht wegens fraude, corruptie, verduistering, witwaspraktijken en ambtsmisbruik. De aanklachten hadden betrekking op de aankoop door de Kerk van beleggingspanden in Ierland en Engeland, waarmee miljoenen euro's waren gemoeid. Volgens de onderzoekers was de vastgoeddeal niets meer dan een witwasoperatie van de verdachten om hun eigen schulden te herfinancieren met verduisterd geld.

Twee verdachten waren monseigneurs, werkzaam bij het Staatssecretariaat. Twee anderen hadden aan het hoofd gestaan van de financieel toezichthouder van het Vaticaan, die ervoor moest zorgen dat er nooit zou worden gefraudeerd. De laatste twee waren een Italiaanse financier en een vermogensbeheerder. Het klonk als één grote samenzwering die meer thuishoorde in een spionagethriller. Zeker niet als iets wat kon gebeuren bij de Heilige Stoel.

Zoals meestal met dat soort complexe criminele ondernemingen, waren er gelukkig fouten gemaakt waardoor de malversaties werden ontdekt. Er was een speciale Vaticaanse rechtbank samengesteld om de verdachten te berechten, bestaande uit rechters die de paus had geselecteerd uit een reeks voormalige Italiaanse aanklagers. Het proces was maanden geleden van start gegaan en de bewijzen kwamen in een slakkengang aan het licht door een stoet aan getuigen. De rechtszaak werd gehouden in een ruime zaal van de

Vaticaanse Musea om plaats te bieden aan de vele journalisten en toeschouwers. Twee weken geleden had de zaak een ongebruikelijke wending genomen toen een van de verdachten, een monseigneur van het Staatssecretariaat, de aanklagers een deal aanbood. In ruil voor immuniteit zou hij belastende informatie leveren over een tot dusver niet genoemd individu.

Een kerkvorst.

Kardinaal Jason Richter.

Achter de schermen was de informatie verstrekt aan de openbare aanklagers, en de Zwitserse Garde had discreet opdracht gekregen om de juistheid te verifiëren. Het proces was verdaagd onder het voorwendsel dat de rechtbank het bewijs deels moest evalueren om tot een uitspraak te komen over verzoeken die de verdachten hadden ingediend. Een volstrekt geloofwaardig scenario, want dit soort onderbrekingen waren eerder voorgekomen. De situatie lag zo gevoelig dat men hulp van buitenaf had ingeroepen via de Amerikaanse minister van Justitie, die de Magellan Billet inschakelde, waarna Stephanie op haar beurt Kopenhagen had gebeld.

'We moeten stiekem een kijkje nemen. Er zijn te veel ogen en oren in het Vaticaan. Het is onmogelijk om zoiets geheim te houden, dus willen ze dat wij het stilletjes controleren. Hoe moeilijk kan het zijn? We hebben het over een kardinaal, geen maffiabaas. Kijk gewoon wat je daar aantreft.'

Inderdaad. Hoe lastig kon het zijn?

De villa binnenkomen was simpel geweest. De sloten waren gemakkelijk open te morrelen. Het oude gebouw had geen bewakingscamera's of alarminstallatie. Maar dat was op zich niet zo vreemd. Het was meer een vakantieoptrekje dan een woonhuis, dat het bisdom erop nahield als extraatje voor de aartsbisschop. Een weekend- of zomerverblijf. Het huis werd niet permanent bewoond, maar als ze de informant mochten geloven, bewaarde kardinaal Richter er de lieve som van vierhonderdduizend euro in cash. Veel meer geld dan een prelaat ooit op legale wijze had kunnen vergaren.

Cotton stond boven aan de trap op de overloop van de tweede verdieping. Er hing een muffe geur in de bedompte lucht. De dik bepleisterde muren, onderbroken door bogen, waren licht crème

geschilderd, de plafonds bestonden uit verzonken houten panelen, en het getraceerde loodvenster in de alkoof aan het eind van gang was nodig aan een schoonmaakbeurt toe. Dit huis moest vol verborgen hoeken en gaten zitten. Eén in het bijzonder was interessant. Een uniek element. Het vijftiende-eeuwse equivalent van een paniekkamer.

Toen de protestantse legers tijdens de Dertigjarige Oorlog door Duitsland trokken, waren katholieke priesters een geliefd doelwit. Ze werden vaak opgehangen. Om dat te voorkomen, begonnen priesters zich binnenshuis te verstoppen in geheime ruimten die net groot genoeg waren om erin te kruipen. Ze waren ingenieus ontworpen om niet alleen een priester te verbergen, maar er konden ook misgewaden en heilig vaatwerk worden verstopt. Die geheime ruimten waren in open haarden, zolders en trappen aangebracht of verborgen in muren, onder vloeren en achter de lambrisering, en wel zo dat ze onzichtbaar opgingen in de architectuur.

Ze hadden zelfs een naam.

Priestergaten.

Dit oude huis had er ook een. Zijn taak was om het te openen, een kijkje te nemen en te fotograferen wat hij vond.

Een klassieke spionage-opdracht.

Cotton liep de gang door, over een zachte loper die zijn voetstapen dempte, en betrad een van de logeerkamers. Gecanneleerde zuilen staken in de hoeken uit de muren. Het interieur werd verder opgesierd met lofwerk, glanzend gemaakt met een dikke laag verf. Het priestergat zou zich rechts van de deur moeten bevinden.

Hij bestudeerde de zuil en streelde het gladde houten oppervlak, afgewerkt met hoogglansvernis. Aan de onderkant zat het mechanisme om het paneel te openen. Geen antiek. Naar verluidt had kardinaal Richter het een poos terug laten vernieuwen om het betrouwbaarder te maken.

Hurkend vond Cotton de kleine opening onder het voetstuk. Hij drukte op het metaal in de holte en hoorde een zachte klik.

Het voorste deel van de gecanneleerde zuil kwam los van de rest. Oké. Dat was stap één.

En hoewel hij in de inlichtingenwereld niet langer een basis-

speler was, wist Cotton nog altijd hoe hij van de reservebank moest komen om het spel te spelen. Niemand had het beter verwoord dan Benjamin Franklin: *wantrouwen en voorzichtigheid zijn de ouders van veiligheid*. En als hij iets was, dan was het wel voorzichtig.

Wat hem waarschuwde om het paneel niet verder te openen.

Tussen het hout was een donkere spleet ontstaan. Interessant genoeg was het paneel op een paar centimeter blijven steken. Was dat belangrijk? Maar één manier om erachter te komen.

Hij pakte zijn smartphone – een toestel van de Magellan Billet, een geschenk van Stephanie – en deed de zaklamp aan. Hij scheen het licht in de kier om de opening te onderzoeken en bewoog de telefoon langzaam van onder naar boven.

Ongeveer halverwege stopte Cotton en voelde hij de bekende adrenalinestoot.

‘Hebbes,’ mompelde hij.

2

Piazza Santa Croce

Florence, Italië

12.55 uur

Stefano Giumenta weerde de man die voor hem stond af, waarna hij zijn schouder liet zakken om zich een weg te forceren door de zee van zwetende lichamen die op hem afstormden. Hij zag een ploeggenoot gebaren dat hij de bal moest afgeven. Echt niet. Dit was zijn kans.

Zijn dag.

Hij was gek op Calcio Storico.

Hendrik III had gelijk. *Te klein voor een echte oorlog, te wreed voor een spel.*

De eerste echte wedstrijd vond plaats in 1530 toen Florence werd belegerd door de soldaten van keizer Karel V en paus Clemens VII. In plaats van het jaarlijkse carnaval te vieren, speelden de Florentijnen een potje Calcio Storico om de belegeraars te tarten. Ze hielden niet eens de score bij. Ze wilden de vijand alleen laten zien dat ze niet bang waren. Die legendarische wedstrijd was de geschiedenisboeken in gegaan als de *partita dell'assedio*.

Wedstrijd van de belegering.

Het spel won gedurende de achttiende eeuw aan populariteit en werd gespeeld op de straten en pleinen van de stad. Een uitlaatklep voor jeugdige losbandigheid, rivaliteiten en gevoelens. De laatste officiële wedstrijd werd in 1739 gehouden. Twee eeuwen verstreken voordat het spel nieuw leven werd ingeblazen. Met uitzondering van de Tweede Wereldoorlog was er sinds 1930 elk jaar een toernooi georganiseerd tussen de vier historische wijken van Florence. De Bianchi van Santo Spirito droegen wit. De Azzurri van Santa Croce blauw. De Rossi van Santa Maria Novella waren te herken-

nen aan hun rode outfit. En zijn geliefde Verdi van San Giovanni hadden groen. Alle spelers droegen wijde pofbroeken en shirts in hun respectievelijke kleuren, een lichtgewicht tenue voor optimale bewegingsvrijheid. Velen hadden hun shirt al verloren, onder wie hijzelf, en speelden met ontbloot bovenlijf onder de Toscaanse zon.

Drie verdedigers beukten op hem in, sloegen hun sterke armen om hem heen, maar hij wist zich met een draaibeweging te bevrijden en verhinderde hun pogingen om hem neer te halen. Hij hield de bal dicht tegen zijn borst, die onder het zand en zweet zat. Vroeger waren de ballen een schil van aan elkaar genaaide lappen stof of dierenhuid, gevuld met stro of veren. Tegenwoordig waren ze van leer, opgepompt met lucht, net als een voetbal.

Graaiende handen probeerden de bal bij hem los te wrikken, maar hij sloeg hun aanvallen af en bleef voorwaarts rennen.

Vrijwel alle steden en dorpen in Toscane hadden een festival om hun geschiedenis te vieren. Siena had de Palio. Arezzo had de Giostra del Saracino. Montepulciano had de Bravio delle Botti. Maar niets kon tippen aan de Calcio Storico in Florence.

Het was meer dan een spel.

Een spektakelstuk.

Elk team kwam uit met vier doelverdedigers, drie achterspelers, vijf middenvelders en vijftien voorhoedespelers. Vierenvijftig mannen gingen elkaar letterlijk te lijf in een constant gevecht om de bal. Ze streden in een zandarena van vijfduizend vierkante meter, aangelegd in het hart van Florence, omringd door vierduizend juichende toeschouwers en vijf, zes ambulances die klaarstonden om gewonden naar het ziekenhuis te vervoeren. En er waren altijd blessures. Soms heel ernstig. En dat vormde een probleem, want spelers die geblesseerd raakten of van het veld waren gestuurd mochten niet vervangen worden.

Het spel was een soort American football, gecombineerd met boksen, worstelen en rugbytackles. Geen schouder- of beenbeschermers. Geen helmen. Twaalf spelers van een team probeerden te scoren, terwijl de andere vijftien in de verdediging stonden. Het doel? De bal naar het uiteinde van de speelhelft van de tegenstander krijgen en over een anderhalve meter hoge omheining in het doelnet

gooien om te scoren. Voor elke gemiste worp kreeg de tegenpartij een halve punt.

Je mocht dus niet missen.

Vierhonderd jaar geleden kreeg het winnende team een wit vaarskalf van het ras *chianina* om op te eten. Tegenwoordig kregen ze een maaltijd aangeboden in een Florentijns restaurant. Maar de echte prijs was dat je een jaar lang kon opscheppen wanneer de kleur van je wijk won.

Stefano zette zijn schoenen schrap in het zachte zand.

Geweld werd niet alleen verwacht maar aangemoedigd door de joelende menigte op de tribunes, in een sfeer die deed denken aan de duizenden jaren oude gladiatorenengevechten. Elk spel begon met de voorhoedespelers die elkaar schopten, sloegen, tackelden en tegen de grond werkten om de verdediging van de tegenpartij te vermoeien. Als spelers eenmaal op hun rug lagen, mochten ze niet meer opstaan tot er een goal was gemaakt. Veel van zijn ploeggenoten waren neergehaald en werden door verdedigers in bedwang gehouden. Calcio Storico had nog vijf andere regels. Niet wurgen. Niet met een hele groep één speler aanvallen. Geen criminelen. Beperkt gebruik van vechtsporten. En laat een speler die aangaf geblesseerd te zijn met rust.

Afgezien daarvan was alles toegestaan.

Drie Blauwe verdedigers sloten Stefano in. Twee van zijn Groene ploegmaten wisten de tegenstanders van zijn lijf te houden en deelden een paar rake klappen uit om hun punt duidelijk te maken. Hij rolde door het zand en gooide de bal naar een teamgenoot.

Dat was ook een spelregel.

De bal moest constant in beweging blijven. Zo niet, dan werd hij naar de middenlijn gebracht voor een scheidsrechtersbal en mocht iedereen hem grijpen.

Stefano zette zich af en begon te rennen.

Het was heet en droog, een typische zomerdag. Gelukkig maar, want de lente was uitzonderlijk nat geweest. Ten noorden van Florence hadden overstromingen plaatsgevonden, en de door de stad slingerende Arno was buiten de oevers getreden. Al was het niets vergeleken met de catastrofale overstroming van 1966.

Die had een enorme ravage aangericht.

Vroeger mochten alleen heren van adel of legerofficieren in de leeftijd van achttien tot vijfenveertig aan het spel deelnemen. Geen gewone burgers. Nu mocht iedereen zich aanmelden. Stefano had op zijn negentiende voor het eerst meegedaan. De broodmagere knul van toen was nu een spierbundel van vijfennegentig kilo, die zijn lichaam in conditie hield door hard te trainen en een streng dieet. De wijk waarin je was geboren, bepaalde voor welk team je speelde. En dat levenslang. Je kon niet van team veranderen. Elk jaar namen de vier wijken het tegen elkaar op. De winnaars van de halve finales gingen door naar de finale, die altijd in de laatste week van juni werd gehouden. Hij was nu achtendertig en dit was zijn veertiende wedstrijd, en de zesde keer dat hij in de finale stond.

Het publiek kwam massaal overeind.

Stefano rende recht op de overkant van het veld af. Ook de bal ging nog steeds in die richting. Twee teamgenoten gooiden hem over en weer om iedereen de tijd te geven om in positie te komen. Een van de Blauwen versperde hem de weg, met opgeheven vuisten.

Een duel.

Hij staakte zijn opmars, plantte zijn voeten neer, en gaf een stevige rechtse uppercut, vol op de kaak, waardoor de tegenstander in het zand viel.

Waar de man moest blijven liggen.

De bal bewoog weer zijn richting op. Ruim de helft van elk team lag op de grond, uitgeschakeld. Dat gaf hem speelruimte.

Hij rook de overwinning.

En gebaarde om een pass.

De bal vloog in een boog over de spelers en landde in zijn armen. Hij klemde hem strak tegen zijn borst. Een wedstrijd kon niet eindigen in een gelijkspel, en met een stand van 3-3 was deze finale nog onbeslist.

Tijd voor de afmaker.

Een wilde worp op het doel was ongebruikelijk. Hij kon de bal gemakkelijk van veraf naar het net gooien en er het beste van hopen. Maar een misser zou de Groenen een halve punt kosten, én de overwinning.

In dit spel moest je zeker zijn.

Net als in het leven.

De Blauwen kwamen naderbij. Een van hen beukte hem in de rug en probeerde een snelle tackle die mislukte. Zijn schoenen ploegden door het zachte zand, dat heel fijn was wanneer je neerging, het brak de val, maar je kon er moeilijk grip op krijgen. Dichter bij het doel werd het veld meestal harder. Dat was hem opgevallen toen hij twintig minuten geleden voor het laatst had gescoord.

Maak daar gebruik van.

Stefano hield de bal voor zich uit terwijl hij een uitbraakpoging deed. Overal om hem heen bonden Blauwen en Groenen de strijd aan met elkaar. Zijn teamgenoten probeerden een opening te creëren; de verdedigers wilden dat uit alle macht verhinderen.

Het waren niet altijd de spelers die bloed lieten vloeien. Wedstrijden waren vaak uitgelopen op massale vechtpartijen tussen zowel spelers als supporters. Zijn familie was vandaag aanwezig in het publiek, behalve zijn moeder, die nooit van Calcio had gehouden. Zoals iedere goede Florentijnse moeder tolereerde ze het, maar ze stak haar ongenoegen niet onder stoelen of banken. Zijn vader, broers en zus vonden alles aan het spel geweldig. Zijn zwager stond samen met hem op het veld.

Stefano had tijdens zijn carrière op het veld negen doelpunten gemaakt. Dus hij wist hoe het moest. Draaien en keren. Snel bewegen. Kalm blijven.

Twintig meter.

Twee Blauwen stormden op hem af.

Het publiek brulde.

Tien meter.

Hij wist de ene Blauwe verdediger te ontwijken, maar de andere greep naar de bal in zijn uitgestrekte handen. Hij zou maar één kans krijgen om de goal te maken, maar als hij miste kregen de Blauwen een halve punt, genoeg voor de overwinning nu de tijd op de klok wegtikte.

Er doken meer Blauwen op.

Hij zou het eind van het veld nooit halen.

Een Blauwe verdediger ramde hem. Hij prevelde een schietge-

bedje en slingerde de bal door de lucht.

Stefano ging neer.

De bal vloog zo hoog over de spelers dat niemand hem uit de lucht kon plukken. Hij had hem alleen niet genoeg vaart kunnen geven om helemaal het doel te bereiken, maar gelukkig stonden er geen verdedigers tussen de vliegende bal en het einde van het veld. Twee meter voor het doel raakte de bal de harde grond, om vervolgens in één keer in het net te stuiteren.

Er klonk een knal van buskruit.

Dat betekende een doelpunt en de overwinning.

De Groene supporters barstten in vreugde uit en zwaaiden uit-zinnig met hun vlaggen.

Zijn teammaten sprongen zegevierend in het rond.

Stefano rolde zich om in het zand en staaarde naar de hemel.

Bedankt, Heer.

Eerste druk mei 2026

Oorspronkelijke titel *The Medici Return*

Oorspronkelijke uitgever Grand Central Publishing, a division of Hachette Book Group, Inc.

Copyright © 2025 by Steve Berry

The moral right of the author of this work has been asserted in accordance with the Copyright, Designs and Patents Act 1988

Copyright © 2026 voor deze uitgave Uitgeverij De Fontein, Utrecht

Vertaling Gert-Jan Kramer

Omslagontwerp Studio Vonk & De Boer, naar een ontwerp van Eric Fuentecilla

Omslagillustratie © Shutterstock

Afbeelding op p. 384 is een kopie van een portret van Giuliano di Lorenzo de' Medici door Rafaël, Metropolitan Museum of Art, New York. The Jules Bache Collection, 1949

Opmaak binnenwerk Crius Group

ISBN 978 90 261 8222 8

ISBN e-book 978 90 261 8223 5

ISBN luisterboek 978 90 261 8224 2

NUR 332

www.uitgeverijdefontein.nl

Uitgeverij De Fontein vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van het papieren boek van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

Alle personen in dit boek zijn door de auteur bedacht. Enige gelijkenis met bestaande – overleden of nog in leven zijnde – personen, anders dan die in het publieke domein thuishoren, berust op puur toeval.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch, door geluidsopname- of weergaveapparatuur, of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Tekst- en datamining niet toegestaan.